

พระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๕๕๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล.อ. พิชยนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ และบรรดา
กฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และทรงไว้ซึ่งพระราช
อำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับพระราชทานผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน
ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

มาตรา ๖ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้แบ่งเป็น ๘ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

- ชั้นสูงสุด มหาวชิรมงกุฎ อักษรย่อ ม.ว.ม.
- ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ ป.ม.
- ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ ท.ม.

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ ต.ม.

ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ จ.ม.

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย อักษรย่อ บ.ม.

ชั้นที่ ๖ เพรียงทองมงกุฎไทย อักษรย่อ ร.ท.ม.

ชั้นที่ ๗ เพรียงเงินมงกุฎไทย อักษรย่อ ร.ง.ม.

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นสูงสุด มหาชิรมงกุฎ

ดวงตราเป็นกลีบบัวทอง แวลงยาสีแดงสีกลีบ มีพระมหาวชิราวุธเงินแทรกสลัตามระหว่ง กลางดวงตรามีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ร.ร. กับเลข ๖ เป็นเพชรสร้าง มีเนื้อเงินล้อมรอบอยู่ภายใต้พระมหามงกุฎทอง เบื้องบนมีพระเศวตฉัตรรัศมีทอง ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีครามแก่มีริ้วแดงริ้วขาวอยู่ริมทั้งสองข้าง สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา กับมีดาราเป็นรัศมีเงิน ๔ ทิศ มีรัศมีสายฟ้าทองแทรกสลัตามระหว่ง กลางดาราเหมือนอย่างดวงตรา แต่อักษรพระปรมาภิไธยย่อประดับเพชร และไม่มีพระเศวตฉัตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อมทองพื้นลงยาสีน้ำเงินและสีแดง มีกระจิงเงินใหญ่สี่ทิศ เล็กสี่ทิศ มีรัศมีทองสลัตามระหว่ง ด้านหลังเปลี่ยนพระมหามงกุฎเป็นอักษรพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีน้ำเงินริมเขียวมีริ้วเหลืองริ้วแดง ขนาดใหญ่ควมก้นทั้งสองข้าง สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย กับมีดารารูปอย่างด้านหน้าดวงตรา แต่ไม่มีจุลมงกุฎด้านหลังเป็นทอง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารา และสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างประถมาภรณ์ แต่ด้านหลังเป็นทองเกลี้ยงห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร สวมคอ กับมีดาราอย่างประถมาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรา ดารามีขนาดย่อมกว่า และดวงตราใช้ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างทวีติยาภรณ์ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรีนั้น ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และใช้ห้อยแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จัตุรตาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างตริตาภรณ์ แต่ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

ดวงตราอย่างจัตุรตาภรณ์ แต่ไม่มีดอกไม้จิบ สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เพรียงทองมงกุฎไทย

เหรียญเงินกลมกาไหล่ทอง ด้านหน้าเป็นรูปพระมหามงกุฎอยู่ในลายหว่านล้อม ด้านหลังเป็นอักษร พระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร. เบื้องบนมีจุลมงกุฎ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินมงกุฎไทย

เหรียญเงินมีลักษณะอย่างเหรียญทอง สำหรับสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ถึงชั้นสูงสุด ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกร ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานชั้นที่ ๖ และที่ ๗ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้วายชนม์ ผู้รับมรดกจะต้องส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กองมรดกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๒ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้อยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๔ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔)